

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Primorum Lutheranorum & Calvinistarum consuetudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

qui tamen magis sanctitatis opinionem affectant. In horum enim cœtibus nihil audias nisi vocem Prædicantis sive Exhortantis. Primi Lutherani, post profecturâ misere vulgo Sacram Scripturam, eidem Psalmos decantandos exhibuerunt; sed Deus bone, quantis erroribus ac depravationibus refertos! Ex his quidam Mattheus nomine eodem mentis vel impretatis potius progressus est, ut dixerit non Davidem sed Esopum eorum esse auctorem, sumto argumento ex nomine Asaph, Psalmis quibusdam præscripto. A Saxonibus hoc velut exercitium religionis ac partem aliquam cultus divini Galli mutuati sunt, adeo ut omnis eorum devotio hic inclusa sit, nec ulli apud eos cœtus obcantur, aut preces publicæ aut privaræ concipiuntur, nisi mollis & effeminatus Psalmorum, ut plurimum non intellectorum cantus adhibeatur. Et hoc illud est, quod dici vix potest, quam multas simplices animas inescant, ut quod solum in omni ipsorum cultu, devotionis alicuius videretur habere speciem, quam tam aciem quam aures auditorum divino nomine repleat.

V. Fatendum sane est, novas istas religiones ex nulla alia re non initium modo, sed & tanta incrementa sumsisse, quam ex suavi hoc Psalmorum cœtu. Hac catena illa fuit, qua Lutherus & Calvinus, ut olim Amphion ille Thebanus, saxa ad novam suam condendam Babylonem attraxerunt. Hac tamquam fistula iidem deceptas animas rebus suis involverunt. Ubi enim quis sonum alicuius Psalmi audierat, & verba vel parum intellexerat, statim iam in cœlum raptus sibi videbatur, ibique cum Deo quasi colloqui. Hoc cantu miles excubans & tædiâ noctis fallebat & frigus media hyeme depellebat; hoc opifex in officina, hoc rusticus aratrum sequens, labores suos solabantur: hoc integræ copiæ in acie stantes, selecto ad id convenientis argumenti Psalmo, ad pugnam fortiter capessendam sese mutuo excitabant atque exhortabantur. Mundus, fatuus ille sapiens, ex specie externa omnia iudicans, hanc Dei colendi formam initio valde statim probabat, anguem in herba latentem non animadvertens. His enim velut magicis carminibus incantati miro novitatis studio incendebantur, ac velut torrente quodam in abyssum hæreses abripiebantur. Hac eadem fraude veteres olim hæretici usi sunt. Samosatenus enim suo modo Psalmos in vulgarem linguam vertit. Eisdem Artius qua velle forma traductos, sectatoribus suis ad conciones euntibus, per plateas decantan-

das exhibuit; ut Psalmorum cantus, teste S. Hieronymo, tum nihil aliud fuerit quam porcorum velur grunnitus, & afinorum rugitus. Idem pessimus hæresarcha Artius Confessionis seu Fidei articulos rhythmis & modulis comprehensos, populo ediscendos ac decantandos proposuit, ut hæreses suæ venenum tanto altius in eorum animos demitteret, ut notat S. Athanasius. Quin etiam librum, quo religionis suæ mysteria versibus comprehenderat, Thaleiam inscripfit, id est, Convivialē, Sotadis rideuli apud Ægyptios Poetæ imitatione: unde etiâ à S. Athanasio Sotadicus appellatur, qui cibo unoque distentus blasphemias suas per cantica ista evomebat. Eodem modo duo Apollinares, neque hæreticus, usitatas Ecclesiæ preces, ut Sczomenus scribit (a) in cantus redegerunt, quos commensatores inter pœula, opifices in officinis, femina ad colum decantabant.

VI. Primi Lutherani ac Calvinistæ sub epularum finem Bibliae Psalterium tamquam mensas secundas seu bellaria inferre solebant. Tum una omnes canere, pueri, senes, Virgines, iuvenes, feminae in primis illam suam exilem ac gratam vocem ita explicare, ut iuvenum animos tamquam telo aliquo sancirent. De quorum plerisque illud dici poterat, quod Lacon ille de lusciniâ dixit. *Nil nisi vox es.* Non minus iucundum erat spectaculum, videre decem aut duodecim naves vectoribus utriusque sexus plenas, qui cantantes ac psallentes ad conciones suas comeabant, & ripam sonitu replebant, non tam ut à Deo quam ab hominibus audirentur, atque ita devotionis aliquam speciem præberent.

VI. Abusum hunc, quo tamen multæ animæ quotidie ab hæreticis capiebantur animadvertens vir magnæ doctrinæ atque auctoritatis, auctor fuit ut Psalmos, summi Pontificis permisso ab erroribus doctorum virorum opera repurgatos, & in novam formam ac melodiam redditis populo ante & post concionem decantandi potestas fieret. Sed consilium hoc à prudentioribus reiectum fuit ac damnatum, dicentibus hoc modo non tantum Sacram Scripturam profanatum, sed novitatibus etiam fenestram apertum iri, ac procul dubio unitatem Ecclesiæ perturbatum iri, in qua vix tantum lingua sit usus. Hunc vero hæreticorum in decantandis Psalmis ardorem cito restinctum iri.

VIII. Imprudenter sane, atque adeo impie à novis illis Evangelistis factum est, qui divinos hos

Xr 3

can

a Lib. 6. cap. 52.